

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-1

Brno 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Hlinsko – Kouty I. Oboustranně plošně retušovány hrot se čtyřmi přiloženými uštěpy (obr. 3, str. 23).
Cover Photography	Hlinsko – Kouty I. Bifacial point with four refitted flakes (Fig. 3, Pg. 23).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

LIPŮVKA (OKR. BLANSKO)

„Nad cihelnou“. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1144677.78:599896.10, 1144707.01:599861.97, 1144794.72:599953.91, 1144834.54:599929.57 a 1144841.82:599874.80.

V roce 2017 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranné výzkumy ve střední části trati „Nad cihelnou“ v souvislosti s plánovanou zástavbou prostoru rodinnými domy. Ve výkopech pro základy jednotlivých rodinných domů a v rýhách pro rozvody inženýrských sítí bylo zachyceno celkem 32 zahloubených sídlištních objektů, které je možné na základě získaného materiálu datovat do kultury s lineární keramikou. Soudobé nálezy byly známy ze zdejších dřívějších povrchových sběrů V. Růžičky. S lokalitou nepochybně souvisí i objekty, které byly narušeny v roce 2015 společným liniovým výkopem pro gravitační stoku a výtlak na severním okraji uvedené tratě (Přichystal 2016).

Michal Přichystal

Literatura

Přichystal, M. 2016: Lipůvka (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 57(1), 164–165.

Resumé

Lipůvka (Bez. Blansko), Flur „Nad cihelnou“. Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Nad cihelnou“ wurde die Siedlung der Kultur mit der Linienbandkeramik entdeckt.

LITENČICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

Intravilán, parc. č. 2561. LnK. Nález v druhotné poloze. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1:10 000 list 24-42-24, střed parcely v bodě 58/91 mm od Z/J s.č.

Při stavbě nové hasičské zbrojnice v intravilánu Litenčic (viz podrobněji oddíl Středověk a novověk) byl z jednoho z prozkoumaných středověkých objektů vyzvednut také drobný kopytovitý klínek. Vzhledem k tomu, že šlo o drobnou jamku, sloužící patrně pro ukotvení sloupu nadzemní stavby, se nabízí interpretace tohoto nálezu v rovině pověrečných představ o magické ochraně stavení před úderem blesku. Nalezený klínek lze tedy vcelku oprávněně považovat za tzv. „hromový klín“, a to i díky tomu, že v intravilánu

obce nebylo osídlení LnK dříve doloženo a existenci neolitického osídlení v prostoru stavby ani širším okolí nic nenasvědčuje.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Literatura

Sklenář, K. 1999: *Hromové klíny a hrnce trpaslíků.* Praha: Set out.

Resumé

Litenčice (Bez. Kroměříž), Gemeinde, Parz. Nr. 2561. LBK. Einzelfund. Rettungsgrabung.

MIKULOV (K. Ú. MIKULOV NA MORAVĚ, OKR. BŘECLAV)

„Pod Novou“. LnK II. Sídliště. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově, př. č. 29/2017.

Lokalizace: S-JTSK – X=-601244 Y=-1203573.

V květnu 2017 byla zahájena rozsáhlá stavba komplexu rodinných domů včetně komunikace, inženýrských sítí a retenční nádrže v trati „Pod Novou“, na starších mapách označované jako „Příkopy“. Stavební lokalita se nachází severozápadně od intravilánu Mikulova, je ohraničena ulicí K Vápence, Brněnskou ulicí a polní cestou tvořící přeponu ke zmíněným ulicím. Geologické podloží tvoří terciérní mořské jíly. Původním využitím sledované oblasti byla zemědělská plocha, na kterou byla vyvezena až 20 cm mocná novověká navážka, která tak zabránila dřívějšímu nalezení lokality na základě povrchové prospekce.

V průběhu provádění skrývky pro stavbu retenční nádrže (parcela č. 5041/1) byly objeveny kúlové jamky a stavební jáma, které spolu náležejí dlouhému neolitickému domu s lineární keramikou. Následně zde provedlo Regionální muzeum v Mikulově záchranný výzkum. Mimo komponentu s lineární keramikou zde bylo identifikováno pouze narušení lokality pohřbem koně v novověku, několika nejspíše recentními čtvercovými kúlovými jamkami a drenážním systémem.

Během záchranného archeologického výzkumu byla nalezena keramika odpovídající mladšímu stupni lineární keramiky, dále zooarcheologický materiál, a malé množství mazanice, štípané a broušené industrie.

Tato lokalita nebyla dosud známa. Její význam souvisí i s asi 1 km vzdálenou a již zničenou jeskyní Na Turoldu, odkud známe četné soudobé nálezy (Koš-

tuřík, Stuchlíková 1982; Koštuřík *et al.* 1983). Stavba na předmětné lokalitě by měla pokračovat i v roce 2018.

Kateřina Červená, František Trampota

Literatura

Koštuřík, P., Stuchlíková, J. 1982: Neolitické a eneolitické nálezy z jeskyně Turoid u Mikulova, okr. Břeclav. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity* E 31, 75–90.

Koštuřík, P., Stuchlíková, J., Stuchlík, S. 1983: *Mikulov Turoid – archeologické nálezy*. Mikulov: Regionální Muzeum Mikulov, OV Socialistické akademie ČSSR Břeclav, Městské kulturní středisko Mikulov.

Resumé

Mikulov (Mikulov na Moravě Cadastre, Břeclav District), “Pod Novou”. A new Linearbandkeramik Culture site was discovered prior a construction of a retention tank. During the rescue excavation, we documented a part of a Neolithic longhouse which is related with the later phase of the linear pottery.

MORAVSKÝ KRUMLOV (K. Ú. ROKYTNÁ, OKR. ZNOJMO)

„Nad studánkou“. Neolit. Náhodný nález kamenné industrie. Povrchový průzkum.

Kamenná sekerka, podle petrografického určení ze zelené břidlice typu Želešice (MS 30,6 SI jednotek), byla náhodně nalezena při povrchovém průzkumu po pravé straně silnice mezi Moravským Krumlovem a jeho místní částí Rokytňá v trati „Nad studánkou“, nedaleko kapličky s prameništěm. V okolí místa objevu se nenacházely další pravěké artefakty.

Sekerka má zvětralý povrch, broušení nebylo precizně provedeno. Je nepravidelně obdélného až oválného tvaru, ostří je v příčném průřezu rovné. Chronologické určení je nejednoznačné. Podle předběžného zhodnocení lze artefakt přiřadit do neolitu, na základě okolního četného osídlení kultury s moravskou malovanou keramikou (Bálek 2002, 162–163; nepublikované lokality), právě do této kultury.

Martin Kuča, Antonín Přichystal

Literatura

Bálek, M. 2002: Moravský Krumlov (okr. Znojmo). *Přehled výzkumů* 43, 162–163.

Resumé

Moravský Krumlov (Rokytňá Cadastre, Znojmo District), “Nad studánkou”. Neolithic. Stone axe. Surface survey.

MORAVSKÝ KRUMLOV (K. Ú. ROKYTNÁ, OKR. ZNOJMO)

„Pod hradiskem“. Neolit. Náhodný nález kamenné industrie. Povrchový průzkum.

Při rozvodnění řeky Rokytňé přímo pod „Velkým Hradiskem“ došlo roku 2006 k obnažení břehu. Při průzkumu místa zhruba naproti hájence byla nalezena břitová část kopytovité sekerky. Surovinou je jemnozrnný amfibolit pravděpodobně místní proveniencie (MS 0,37 SI jednotek). Z uvedeného prostoru se jedná o první nález z neolitu, i když se na katastru obce podobné artefakty vyskytují (Podborský, Vildomec 1972, 195).

Martin Kuča, Karel Kraus, Antonín Přichystal

Literatura

Podborský, V., Vildomec, V. 1972: *Pravěk Znojemska*. Brno, Znojmo: Musejní spolek v Brně, Jihomoravské muzeum ve Znojmě, 195.

Resumé

Moravský Krumlov (Rokytňá Cadastre, Znojmo District), “Pod Hradiskem”. Neolithic. Stone axe. Surface survey.

OSTROVAČICE (OKR. BRNO-VENKOV)

Náměstí Viléma Mrštíka. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

V Ostrovačicích se na stavbě „Rekonstrukce chodníků, veřejná stání, veřejná osvětlení, navazující na stavbu II/602 Ostrovačice – průtah II. stavba“ podařilo objevit dva objekty datované do šareckého stupně kultury s lineární keramikou (dále jen LnK). Moravské zemské muzeum zde provedlo záchraný archeologický výzkum v měsících červenci až září. Oba objekty (č. 503 a 508) byly ve svrchních vrstvách narušeny středověkými zásahy. Jámy obsahovaly značné množství keramiky, mazanice, zvířecích kostí, kamenné štípané industrie a ostatní kamenné industrie. Jedná se tedy o jednu z nejzápadnějších oblastí výskytu šareckého stupně kultury s LnK na Moravě.